

ارزیابی قابلیت پیاده رهواری بر اساس معیارهای فیزیکی پیاده راه بلوار وکیل آباد مشهد حدفاصل جلال تا دانشجو، با استفاده از تکنیک AHP, SPACES¹

امیر رضا شهرياری^{1*}، مریم وکیلی²، علی مقدم آریایی³

۱- امیر رضا شهرياری، کارشناس ارشد معماری و طراحی شهری، عضو هیئت مدیره شرکت مشاور معماری و شهرسازی فضا زیست شرق
(Shahriari_ir@yahoo.com)

۲- مریم وکیلی، کارشناس ارشد معماری، عضو هیئت مدیره شرکت مشاور معماری و شهرسازی فضا زیست شرق (m.vakily.81@gmail.com)

۳- علی مقدم آریایی، دانشجوی دکتری شهرسازی، عضو هیئت علمی گروه شهرسازی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد، ایران
(moghadamariaee@gmail.com)

چکیده

امروزه مسیرهای پیاده یکی از مهم‌ترین فضاهای شهری و عرصه‌های عمومی در شهرها هستند که به‌ویژه به دلیل شاخصه مقیاس انسانی و ایجاد پویایی و افزایش تعاملات اجتماعی در عصر ارتباطات مجازی بسیار موردتوجه صاحب‌نظران است. علاوه بر این، ایجاد و توسعه محدوده‌های پیاده در کشورهای درحال توسعه‌ای همچون ایران که به دلیل رویارویی ناگهانی با پدیده شهرنشینی و زندگی ماشینی آن‌چنان‌که باید نسبت به برنامه‌ریزی مدرن برای گذران اوقات فراغت و ایجاد و طراحی فضاهای باز شهری و مکان‌های تفریحی اقدام ننموده‌اند، ضروری است. در این بین؛ شرکت مشاوران معماری و شهرسازی "فضا زیست شرق"، در سال ۱۳۸۹ با طراحی و اجرای پروژه "طراحی پیاده‌روسازی بلوار وکیل‌آباد" در شهر مشهد به‌عنوان دومین کلان‌شهر مذهبی جهان در جهت رفع این کمبود گام مثبت برداشته است. بلوار وکیل‌آباد به‌عنوان اصلی‌ترین محور شریانی بخش شرقی - غربی استخوان‌بندی شهر مشهد می‌باشد که بستر مناسبی جهت ارتقای نقش توریستی گردشگری مشهد محسوب می‌شود. هدف از انجام این پژوهش؛ سنجش شاخص‌های کیفی پیاده راه در محور وکیل‌آباد می‌باشد، روش این پژوهش توصیفی - تحلیلی - کاربردی می‌باشد که مطالعات آن از طریق شیوه کتابخانه‌ای گردآوری شده است. روش ارزیابی کیفیت کالبدی^۲ به‌عنوان ابزار تحلیل این پژوهش اتخاذ شده است که نهایتاً با ترکیب روش سلسله مراتبی AHP ارزیابی می‌گردد. یافته‌ها حاکی از آن است: محدوده ای که به عنوان اصلی‌ترین محل برای پیاده رهواری اتخاذ می‌گردد، به ترتیب شامل کیفیات: ایمنی، منظر عینی و ذهنی، نفوذپذیری، تنوع و انعطاف‌پذیری می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: پیاده راه، پیاده رهواری، وکیل‌آباد مشهد، تکنیک AHP, SPACES

¹ Systematic pedestrian And cycling Environmental Scan

^۲ این مقاله بر اساس پروژه "طراحی پیاده‌روسازی بولوار وکیل‌آباد" توسط مهندسان مشاور فضا زیست شرق می‌باشد که در سال ۱۳۸۹-۱۳۹۱ طراحی و اجرا شده است. (هم اکنون نیز در حال اجرا می‌باشد).

دلیل انتخاب این عرصه برای شرکت مشاور نامبرده؛ اهمیت بیش‌ازاندازه نقش ترافیکی و عبوری محور وکیل‌آباد در شرایط موجود می‌باشد که به علت کمبود و نبود فضای شهری پویا و سرزنده پویا و وجود سیل عظیمی از عابران پیاده در این محور، همچنین وجود پتانسیل بالقوه در این حاشیه با توجه به نقش ارتباطی بودن آن بوده است.

³ SPACES